

**NUMMER 43
MAART 2009**

foto:
Pieter Bijwaard

IN DIT NUMMER:

Bergen Geestgrond laten zien wat kunstenaars inspireert	2
Het mooiste leeft in doodsgevaar	3
Informatieavond Museaal Centrum Bergen	4
Bergen als decor	5
Nooit is iets voltooid	6
Museum verwerft werk van Kees den Tex	7
Ruim 24.000 bezoekers in 2008	7
Tentoonstellingsprogramma 2009 - 2010	8
Preview	8
Agenda	8

DOOR JAAP SCHOEN,
VOORZITTER VAN DE STICHTING VRIENDEN VAN MUSEUM KRANENBURGH

Beste vrienden,

Alweer een nieuwsbrief. We kijken terug op een zeer geanimeerde Maaltijd der Vrienden, die geheel volgeboekt was. Onder het genot van een smakelijke maaltijd en een goed glas wijn, geheel in de trant van Charley Toorop, ontstond een gezellige en ongedwongen bijeenkomst. Ook de preview van Vrouwen aan bod was goed bezocht.

Op vrijdag 13 februari werden wij verrast door een magistrale voordracht van Jan Tromp, die, vergezeld van werkelijk prachtige beelden, een bevlogen uitleg gaf over wat de christelijke kerk in Ethiopië ons in de loop van 17 eeuwen heeft nagelaten. Het werd een avond met wetenschappelijke grandeur!

Inmiddels gaan de voorbereidingen om te komen tot een Museaal Centrum in Bergen door. De piketpaaltjes moeten

in november 2009 de grond in! Velen van u kwamen naar de hoorzitting op 2 maart, waar de discussie aardig op gang kwam. Dat nog niet alle koppen in één zak zitten zal u die avond wel duidelijk zijn geworden. Wij zijn, met u, benieuwd welke architect de klus mag gaan klaren.

De eerstvolgende preview voor de vrienden vindt plaats op dinsdag 14 april, als de exposities waarover u elders in deze nieuwsbrief leest, van start gaan.

Ik hoop dat wij velen van u mogen begroeten op 8 mei 2009 in Huize Glorie voor een wandeling in de duinen met daaraan gekoppeld een fotowedstrijd. Haal uw camera maar weer eens uit de kast en zorg dat alles in topconditie is. De ochtend wordt afgesloten met een lunch. We rekenen op uw enthousiaste aanwezigheid!

Bergen | Geestgrond

laat zien wat kunstenaars inspireert

De combinatie Bergen en kunst doet direct denken aan de Bergense School, de groep kunstenaars die aan het begin van de vorige eeuw furore maakten met veelal expressieve, donkere schilderijen. Namen als Leo Gestel, Matthieu Wiegman, Dirk Filarski en Charley Toorop zijn voor altijd met het Noord-Hollandse dorp verknoopt.

Maar ook in de decennia daarna bleef Bergen op de kunstkaart. Van Adriaan van Dis tot Joost Zwagerman, van Guus Janssen tot Thé Lau, van Emo Verkerk tot Rob Scholte; in de tweede helft van de twintigste eeuw groeiden ze op in de driehoek Bergen, Alkmaar, Heiloo. De onderlinge contacten waren intensief. Bindende factor: kunst van hoog niveau.

Met een tentoonstelling, een boek, een cd en een film wil het project Bergen | Geestgrond laten zien wat de kunstenaars inspireerde en nog steeds inspireert. Bergen en omgeving vormt de geestgrond, ook voor een nieuwe generatie. Het accent van de presentatie ligt op de gemeenschappelijke projecten van de deelnemers.

Behalve de expositie in museum Kranenburg geven de schrijvers en dichters lezingen en klinkt er muziek van de componisten en musici. Ook maakt een educatief programma onderdeel uit van het project. Want Bergen kan ook als broedplaats dienen voor een volgende generatie kunstenaars.

Het project Bergen | Geestgrond vindt plaats van 14 april tot 12 juli 2009. De organisatie is in handen van de Stichting Bergen als Geestgrond. Meer informatie: www.bergenalsgeestgrond.nl

foto: Pieter Bijwaard

De volgende kunstenaars zullen meewerken aan het project:

Schrijvers/dichters:

Pieter Boskma
Adriaan van Dis
Neeltje Maria Min
Dirk van Weelden
Joost Zwagerman

Beeldend kunstenaars:

Pieter Bijwaard
Rik Fernhout
Wim Janssen
Rob Scholte
Brecht
Maurice van Tellingen
Emo Verkerk
Harald Vlugt

Componisten/muzikanten:

Jaap Boots
Edzard Dideric
Luuk de Haan
Guus Janssen
Thé Lau
Maarten van Roozendaal
Poet Stunt
JP den Tex
Daan van West
Marc Winder

Cineaste:

Sylvia Holstijn

Het mooiste leeft in doodsgevaar,

Chr. J. van Geel (1917-1974), dichter, beeldend kunstenaar

De tentoonstelling laat niet alleen zien dat Chr. J. van Geel een begaafd dichter en beeldend kunstenaar was, maar plaatst hem tevens in de rol van verbindingsfiguur in het literaire en artistieke leven van zijn tijd.

Van zijn vele contacten uit de periode 1938-1974 noemen we slechts Vasalis, Jan Hanlo, Nescio, Judith Herzberg, naast Moesman, Raedecker, Armando, Bernlef en Schippers. Van Geel woonde het grootste deel van zijn leven te midden van de natuur in Groet, nabij Bergen. Dat komt vooral in zijn gedichten tot uitdrukking.

Zijn beeldende kunst omvat diverse perioden die chronologisch worden belicht. Er is veel aandacht voor zijn surrealistische werk dat tot op heden vrij onbekend is gebleven. Bijzonder zijn nooit eerder getoonde bijzondere boekuitgaven, brieven en foto's.

De vooroorlogse periode

In de jaren dertig werd Van Geel gevormd door twee heel verschillende stromingen. Als schilder voelde hij zich verwant aan het internationale surrealisme, als dichter stond hij dicht bij het Nederlandse Forum. Met fotograaf Emiel van Moerkerken behoorde hij tot de jongste surrealisten. Tussen 1938 en 1942 vond dat zijn weerslag in exposities in het Stedelijk Museum in Amsterdam.

De naoorlogse periode

In de schilderkunst braken in de naoorlogse periode de Cobra-kunstenaars door. In de letterkunde waren dat De Vijftigers. Het surrealisme ging op in het modernisme waarbij men vergat dat dit al vóór de oorlog een zelfstandige richting was. Ogenscheinlijk is daardoor een breuk tussen oud en nieuw ontstaan. Nu er meer zicht is op het werk van Van Geel (ook omdat hij twee kunstdisciplines vertegenwoordigt) blijkt dat hij bij uitstek een scharnierfunctie vertolkt tussen de oude en nieuwe kunst, tussen de voor- en de naoorlogse periode.

Begeleidend materiaal

Bij de tentoonstelling verzorgt het literaire tijdschrift De Parelduiker een themanummer over het leven en het werk van Chr. J. van Geel. Gelijktijdig verschijnt bij Uitgeverij Van Oorschot een bloemlezing uit de gedichten van Chr. J. van Geel. Het mooiste leeft in doodsgevaar is samengesteld en ingeleid door Willem Jan Otten.

De overzichtstentoonstelling Chr. J. van Geel loopt van 12 april - 12 juli 2009

Chr. J. van Geel (figuur), geen titel, 1938. Foto: Emiel van Moerkerken.
Surrealistische situatie, waarin Van Geel zelf figureert

Door gastconservator Elly de Waard

Op dinsdag 14 april zal ik de preview van de tentoonstelling van Chr. J. van Geel inleiden. Ik zal dan kort uiteenzetten wie deze belangrijke dichter was en waarom er van hem als beeldend kunstenaar zo weinig bekend is. Bij de brand die in 1972 zijn huis aan de Achterweg in Groet verwoestte ging een groot deel van zijn werk verloren.

Nu, zoveel jaren later, is pas uitgezocht wat er nog gered werd en dat blijkt onverwacht nog heel veel te zijn. In Kranenburgh wordt nu voor het eerst een deel van zijn werk getoond dat nog volkomen onbekend is. Ik zal dat werk laten zien en vertellen waarom het zo belangrijk is.

Behalve diverse soorten van beeldende kunst (tekeningen, foto's van objecten en Actions Surréalistes) worden er gedichten gepresenteerd en biografica in de vorm van foto's, brieven, handschriften, bijzondere uitgaven etc. Er zal dus heel veel te zien zijn. Tenslotte zal ik de speciaal voor de tentoonstelling gemaakte uitgave van het literair-historische blad De Parelduiker bij u introduceren.

Informatieavond Museaal Centrum Bergen

DOOR MARGOT VAN BRAKEL,
PR ON THE PARK

Op maandag 2 maart vond een informatieavond plaats over het Museaal Centrum. Deze avond was speciaal georganiseerd om de achterban van alle betrokken instellingen bij te praten over de ontwikkelingen rondom het centrum. Als locatie was heel toepasselijk de hal van Kranenburgh gekozen.

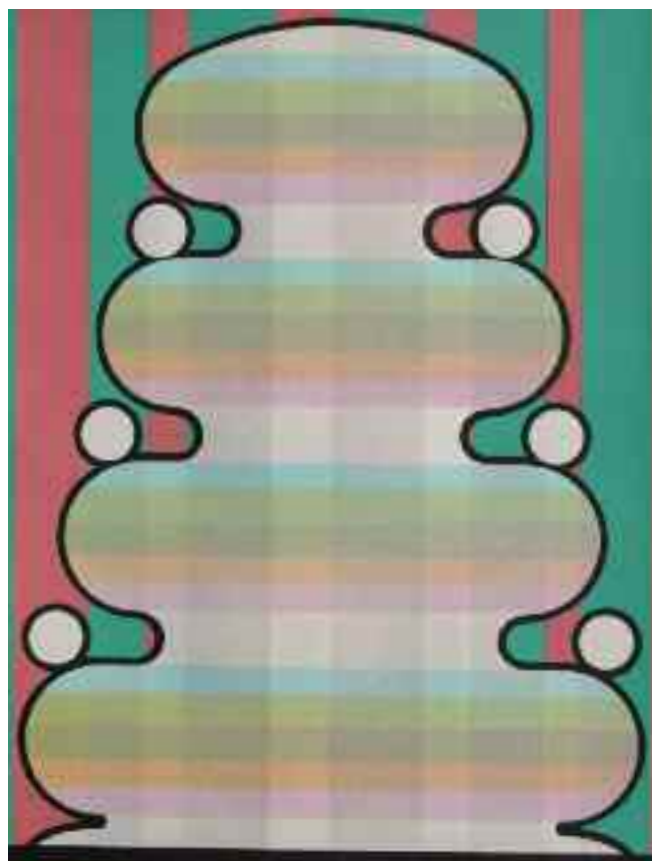
Rond 19.30 uur stroomde Kranenburgh vol. De opkomst was hoog; er waren veel geïnteresseerden. Tijdens de presentatie, die ingeleid werd door wethouder Plomp, maakten we allemaal kennis met Rik Vos. Rik is vorig jaar, op verzoek van de gemeente, betrokken geraakt bij de ontwikkeling van het centrum. Hij heeft ruime ervaring binnen de kunstwereld en is o.a. directeur geweest van het Fries Museum. Hij heeft verschillende fusies van kunst- en culturele instellingen begeleid. Zijn ervaring komt nu goed van pas. Rik omschreef het Museaal Centrum als een gouden kans om vanuit de instellingen in Bergen een nieuw platform te ontwikkelen waarin alle waarden van de instellingen samenkomen. In het centrum komt een semi-permanente collectie van kunst en cultuurgeschiedenis aangevuld met inspirerende exposities. Daarnaast biedt het centrum de mogelijkheid om kunst te maken, lenen of kopen. Alle betrokken instellingen (museum Kranenburgh, KCB, NHKC, Het Sterkenhuis en SBK) komen letterlijk en figuurlijk samen in het nieuwe Museale Centrum.

Tijdens de avond werd ook meer duidelijk over het bouwtraject. In januari werd de inschrijving voor architecten geopend. Inmiddels hebben 24 bureaus voor het ontwerp van de uitbreiding van Kranenburgh ingeschreven. Deze inschrijvingen worden door een selectiecommissie in maart beoordeeld. Dan blijven er vijf bureaus over die daadwerkelijk een ontwerp voor de bouw zullen maken. In mei zijn de schetsontwerpen klaar.

Jan de Boer, projectleider, vertelt dat deze ontwerpen tentoongesteld zullen worden, eventueel met maquettes. Zo kan iedereen de verschillende ontwerpen zien en er zijn mening over geven. In juni zullen deze meningen meegenomen worden in de keuze die de selectiecommissie gaat maken voor een van de architecten. Het schetsontwerp zal dan afgerond worden en naar verwachting gaat de bouw in december van dit jaar van start.

Tijdens de avond werd ook duidelijk dat de raadsvergadering in mei een belangrijk moment is. Dan wordt de exploitatiebegroting van het Museaal Centrum gepresenteerd en hopelijk goedgekeurd. Alle vervolgstappen (na mei) hangen dus af van het besluit van de Raad.

Tot slot kwam de communicatie aan de orde. Alle betrokkenen (de vrijwilligers, medewerkers en 'vrienden' van de instellingen en de kunstenaars van het KCB) zullen regelmatig worden bijgepraat over de ontwikkelingen via soortgelijke informatieavonden. Deze avond was dus de eerste, maar zeker niet de laatste in zijn soort.

Pieter Bijwaard
Korbelen, 2002

Daarnaast blijft de nieuwsbrief een manier om de betrokkenen te informeren. Op dit moment wordt er ook gewerkt aan een eigen website voor het Museaal Centrum, waar alle informatie over de ambities en ontwikkelingen te vinden zal zijn. Natuurlijk worden ook kansen aangegrepen om het verhaal van het Museaal Centrum in de media te krijgen.

Aan het eind van de avond was er gelegenheid om vragen te stellen. Van die gelegenheid werd flink gebruik gemaakt. Er waren veel vragen over de exploitatiebegroting. Omdat daar nu nog aan gewerkt wordt, bleef het antwoord uit. Omstreeks april/mei volgt meer informatie. Na de vragen werd er uitgebreid nagepraat en van gedachten gewisseld door de aanwezigen. We kijken uit naar de volgende informatieavond.

Bergen als decor

DOOR PIETER BIJWAARD,

BEELDEND KUNSTENAAR EN INITIATOR VAN HET PROJECT BERGEN | GEESTGROND

Herfst 1969. Vanaf de eerste dag, nadat de verhuisauto vertrokken was en nog overal in ons nieuwe grote huis dozen stonden opgestapeld, overviel mij een tot dan toe onbekend gevoel. Een gevoel alsof een mist uit mij optrok en een sluimerend deel van mijn bewustzijn wakker werd. Een geruisloze wekker in mij ging af.

Was het de opwindende van een nieuwe eigen kamer of het uitzicht op de geheimzinnige donkere bosrand tegenover het huis, of was het de zee die door het windstille weer in de verte te horen was? Kwam het van buiten of had het met binnenshuis te maken? In de rommelige kamers was nog volop bedrijvigheid. (...)

Het was misschien door dat onbekende gevoel, dat ik besloot het geluid van de golven tegemoet te fietsen. Eenmaal aan zee hingen de hoge stapelwolken boven een zilveren laken, met aan de lange kant als een witte rand, de branding. Langs de vloedlijn was van alles aangespoeld: planken, flessen, scheeps-attributen, boomstammen en kratten. Kratten met een opdruk in een taal uit verre landen. (...) Het leek alsof ik in een ander land was komen wonen, terwijl het nieuwe huis in werkelijkheid vanuit Alkmaar waar ik vandaan kwam en geboren was, niet meer dan een paar kilometer zeewaarts lag. (...)

In de jaren die volgden, was ik zelden thuis en praktisch altijd te laat voor het eten. "Waar kom je nou weer vandaan?" "Ach, van overal en nergens!" Het eerste jaar op de middelbare school was net begonnen en met de verhuizing was dit een avontuurlijke en opwindende nieuwe start. Bij mijn speelkameraden, die ik al gauw had leren kennen, waren thuis de muren van de plint tot het plafond met schilderijen gevuld. 'Wie heeft dit allemaal gemaakt?' 'Dat? Dat zijn schilderijen van mijn vader.' '... Mooi!' 'En die daar, zijn gemaakt door vrienden van mijn vader.'

In een ander huis stonden in de gang de doeken in rijen tegen elkaar aan, en ook daar, overal waar je keek hingen schilderijen. Veel van die schilderijen waren gemaakt door schilders uit Bergen. Het was geen uitzondering dat ik na schooltijd bij een van die kameraadjes thuis kwam en steevast te horen kreeg 'sst... mijn vader werkt.'

In die huizen hing een geheimzinnige sfeer. Een atelierdeur op een kier, die zachtjes jazzmuziek liet ontsnappen en waarachter een wereld schuilging die ik slechts gedeeltelijk bevatten kon. Vanzelfsprekend bijna, begon ik toen tekeningen te maken. Eerst dwarrellijntjes op papier, die iets konden voorstellen, maar je kon er ook niets in zien. Lijntjes die geregeld uitgroeiden tot een wirwar van vertakkingen die wel op een boomkruin leken, waaraan vreemdsoortige vruchten kwamen te hangen. Totdat het hele blad betekend was en ik door de bomen het bos niet meer zag. Ik ervoer dat als een avontuurlijke zwerftocht door onbekende en soms duistere gebieden waaraan geen einde leek te komen. (...)

Herfst 1974. De een na de ander vertrok uit Bergen, voor een korte of langere tijd. Maar enkelen bleven er juist omdat zij zich met dit gebied zo verbonden voelden. De groep kunstenaars, schrijvers, dichters, muzikanten en andere vrienden splitste zich op. Het schimmige, vaak stampvolle café 'De Taverne', het hart van dit dorp, waar de meest recente kunstuitingen te zien waren geweest, waar rock- en folkbands optraden (en nog steeds optreden) en dichters hun werk voordroegen (en nog altijd voordragen) onderging binnen afzienbare tijd een gedaanteverwisseling. Het hart begon onregelmatig te kloppen.

Ook ik verliet Bergen en ging naar Amsterdam, een wijde wereld in een notendop. In de twintig jaar dat ik daar woonde en werkte, kwam ik geregeld in Bergen en huurde er af en toe een zomerhuis in het bos. In dat huisje, waar een grote etspers stond, ontving ik zo nu en dan vrienden die ik in Amsterdam had leren kennen. Enkelen van hen waren van de geestgronden afkomstig. Met regelmaat verschenen er, als gevolg van die ontmoetingen, zelfgemaakte boekjes (soms geschreven, soms getypt), die vaak in eigen beheer en in kleine oplagen werden uitgegeven.

Inmiddels woon en werk ik weer op de geestgronden. De landelijke omgeving is er nauwelijks veranderd. (...) Soms word ik weer eens gebeld door een bevriende schrijver uit de stad met de vraag of ik misschien binnenkort nog een weekje weg ga en of mijn huis dan beschikbaar is. 'Man, ik krijg dat boek hier niet af, ik móet naar Bergen!'

Is het de stilte of het licht, de ruimte in het landschap of de nabije zee, die keer op keer aanzet tot het maken van beeld, woord en geluid?

Bovenstaand verhaal is een sterk ingekorte versie van de bijdrage die Pieter Bijwaard schreef voor de catalogus Bergen als geestgrond.

Het boek dat bij de tentoonstelling hoort, bevat bijdragen van alle deelnemende kunstenaars. Er zit ook een cd bij.

Nooit is iets voltooid

Chr. J. van Geel (1917-1974), een biografische schets

DOOR DAAN CARTENS,
CONSERVATOR LETTERKUNDIG MUSEUM

Wie was Chris van Geel? Wie was de man voor wie de ene kunst nooit zonder de andere kon bestaan? Was hij alleen maar de heremiet van de foto's? Had hij zijn hele leven al gedicht? Had hij contacten in kunstenaarskringen? Vragen te over, vragen die een serieuze biografie moet beantwoorden. (...)

Christiaan Johannes van Geel werd op 12 september 1917 geboren in de Derde Helmersstraat in Amsterdam-West. Vanuit het geboortehuis kon je kijken op de lage barakken voor besmettelijke ziekten van het Wilhelmina Gasthuis. De sfeer in de buurt, evenals binnenskamers, was navrant en benauwend. De ouders van Van Geel woonden tot zijn negende in bij zijn grootouders, met wie hij het veel beter kon vinden. (...)

De vader van Chris van Geel was sierkunstenaar. Hij maakte ontwerpen voor ex libris en boekomslagen, voor textiel en voor postzegels, maar zijn ontwerpdrift was groter dan zijn handelsgeest. 'Dat krankzinnige met zichzelf bezig zijn loopt als een rode draad door onze familie. Mijn vader dacht dat hij niet één ademhaling kon doen of hij kwam in de encyclopedie.' (...)

De jonge Van Geel volgde (...) kunstnijverheids- onderwijs op het gelijknamige instituut in Amsterdam. Hij was op basis van enkele tekeningen toegelaten zonder examen te hoeven doen of de voorbereidingsklas te moeten volgen. Na een jaar op die school ging hij in 1938 naar de Nieuwe Kunstschool, waar hij onder anderen les kreeg van Johannes Itten, een voor de nazi's uitgeweken Bauhausleraar. (...)

Chris van Geel was in de vooroorlogse jaren en tijdens de Tweede Wereldoorlog niet zozeer op zoek naar een baan, als wel naar een bestemming in de kunsten. Hij schreef in navolging van zijn grootvader gedichten die door de tijdschriften werden geweigerd, hij maakte tekeningen die in kleine kring werden gewaardeerd, maar het bleef werk in de marge, ook in dat van zijn eigen leven.

In 1938 was er in de Amsterdamse galerie Robert een zogenaamde exporttentoonstelling te zien van de Parijse surrealist. Van Geel raakte diep getroffen door de objecten die daar te zien waren, zoals een met bont beklede kop, een schotel en een lepel van Méret Oppenheim en 2 vrouwenbenen in de hoorn van een grammofoon. Voorts werden er 'decalcomanieën' geëxposeerd, vlekken die ontstaan door papier met natte verf op ander papier te drukken. Een

Chr. J. van Geel, *Jeunesse d'un Narcisse*, 1939.

Foto: Emiel van Moerkerken

techniek die Van Geel later vaak zou toepassen. Maar aanvankelijk was hij helemaal in de ban van de objecten, die hij zelf ook ging maken. Hij maakte daarbij vooral gebruik van de rommelzolder van een zonderlinge plastische chirurg, die ook aan de Amsterdamse Herengracht woonde. Kunstvingers, wasogen, een geraamte zonder hoofd, talloze bidets - Van Geel gebruikte alles wat hij aantrof voor zijn objecten. Dat we nu nog weten hoe die objecten eruit zagen komt voornamelijk door de vriendschap tussen Chris van Geel en de fotograaf E(mile) van Moerkerken, met wie hij behalve de sympathie voor het communisme ook de belangstelling voor het surrealisme deelde.

Van Moerkerken maakte foto's van Van Geels objecten van 1938 tot de eerste oorlogsjaren. We zien een in pak gestoken Van Geel met zijn objecten aan de rand van de Herengracht, maar ook op het dak van het huis van de chirurg. Van Geel ziet er jongensachtig opgetogen uit, hij torst de opgetaste tafel met zichtbaar plezier, hij laat een scheermes aluin scheren, en een muis eenzaam achterblijven op de bodem van een sardineblik. Het meest bekend gebleven object is *Jeunesse d'un narciss* (1938), narcissen aan een boom, gestoken door het zitvlak van een wit geschilderde thonetstoel.

Van Moerkerken nam de foto's mee naar Parijs waar André Breton zich zeer enthousiast toonde over zoveel inventiviteit. Dat enthousiasme verdween op slag toen Van Moerkerken vertelde dat Chris en hij overtuigde stalinisten waren. Dat schoot de trotskistisch 'angehauchte' Breton absoluut in het verkeerde keelgat. Exit het duo Nederlandse surrealist. (...)

In 1946 ruilde Van Geel zijn woning aan de Herengracht met de atelierwoning van de beeldhouwer John Rådecker in het Noord-Hollandse Groet. Hij zou er totdat een brand in februari 1972 het huis in de as legde blijven wonen, gedreven werkend aan een oeuvre waarin 'nooit iets voltooid was', bezeten als hij was van alle open mogelijkheden die een tekst (en ook een picturale uiting) hem bood. Na het lange zoeken naar een levensvervulling (die tevens een levenstaak werd), koos Chris van Geel definitief voor het absolute kunstenaarschap. (...)

Op 8 maart 1974, dezelfde dag waarop Wim Sonneveld overleed, stierf Chr. J. van Geel, zesenvijftig jaar oud in het Prinsengracht-ziekenhuis in Amsterdam. Hij werd op Westerveld gecremeerd. Elly de Waard, lange tijd Van Geels partner, bewoont nog steeds 't Vogelwater waar Van Geel de laatste jaren woonde. Daar wordt thans ook gewerkt aan de publicatie van Van Geels correspondentie en ander nagelaten werk.

Dit is een sterk ingekort fragment uit een biografische schets die is gepubliceerd in een speciaal aan Van Geel gewijd nummer van *De Parelduiker*, een literair-historisch tijdschrift dat verschijnt bij de opening van de tentoonstelling.

Museum verwerft werk van Kees den Tex (1916-1997)

Kees den Tex, Malpica, 1966

GEDICHT BIJ DE TENTOONSTELLING
HET MOOISTE LEEFT IN DOODSGEVAAR
OVER HET WERK VAN CHR. VAN GEEL

Tak

Regelmatig bezet met blad,
Versierd door onophoudelijk ruisen,
Reikt zich die tak mij toe.
Het mooiste leeft in doodsgevaar.

Onnozele duiven in de eiken,
Groene manchetten en handen van hout,
wind op de wegen, stof op de grond.

En ik hervind nog levend hooi,
Verminking waar de zoetstingeschappen
wellust begint.

Chr. J. van Geel (1917-1974), dichter, beeldend kunstenaar
Uit: *Uit de Hoge Boom* Geschreven

Noot van gastconservator Eily de Waard:

De zin *Het mooiste leeft in doodsgevaar* is heel typerend voor het levensgevoel van Van Geel. Dat hij daar gelijk in had blijkt uit alles wat hem overkomen is: de verbranding van zijn huis en werk, de oorlog, diepe armoede en een tegenzittend cultureel klimaat. Denk er, wat dit laatste betreft, aan dat hij net voor de oorlog op het punt stond internationaal door te breken met zijn surrealistische werk. Na de oorlog was er een andere tijd aangebroken met een andere kunst (Cobra). Van Geel had het gevoel dat hij die andere kunst eigenlijk al voorbij was.

De keuze voor dit, deze regel dus, is mede gebaseerd op het feit dat er tegelijk met de tentoonstelling een eerste bloemlezing uit zijn werk verschijnt, die dezelfde titel draagt. Deze beide gebeurtenissen leken mij elkaar te versterken als ze onder één noemer zouden staan.

Tenslotte: het gedicht Tak is natuurlijk ook duidelijk afkomstig van een kunstenaar die in deze regio (bos en duin) woont. Typisch à la Van Geel wordt de natuur gaandeweg versymboliseerd naar iets menselijks.

Kees den Tex is één van de kunstenaars, die samen met Karel Colnot en David Kouwenaar aan de wieg stonden van museum Kranenburgh.

In een artikel van de Alkmaarsche Courant van 25 oktober 1985 zegt de kunstenaar: 'Er is te weinig te zien van kunstenaars die hier gewoond en gewerkt hebben. Ik denk dat men het ons in de toekomst niet in dank zal afnemen als we al die kunstenaars uit Bergen en omgeving links hebben laten liggen.'

In 1994 werd een tentoonstelling gewijd aan de drie mannen van het eerste uur met als titel *Drie voor een*, een keuze van en door deze drie kunstenaars.

Het werk *Malpica* dat het museum heeft verworven, is een prachtig landschap in Spanje. Het betreft een schenking van de erven. Het grote doek uit 1966 zal te zien zijn op de tentoonstelling *Kunstenaars op vakantie* van 11 augustus 2009 tot en met 17 januari 2010.

Ruim 24.000 bezoekers in 2008

Vorig jaar trok museum Kranenburgh ruim 24.000 bezoekers. Dat betekent dat het museum het recordaantal bezoekers uit 2007 heeft weten vast te houden. In dat jaar kwamen er 24.436 kunstkijkers op de tentoonstellingen af. De publiekstrekker *Feest*, waarmee het museum vorig jaar zijn vijftienjarig bestaan vierde, bracht ruim tienduizend mensen op de been.

Uitnodiging Preview Chr. J. van Geel Bergen | Geestgrond

Op dinsdagavond 14 april vindt de preview plaats in het museum. U bent wederom van harte uitgenodigd om aanwezig te zijn bij de voorbezichtiging van de nieuwe tentoonstellingen.

Het vriendenbestuur is bijzonder verheugd dat Elly de Waard een korte inleiding zal houden bij de expositie over leven en werken van Chr. J. van Geel. De publicatie, behorend bij deze tentoonstelling zal dan tevens verkrijgbaar zijn.

Programma

- vanaf 19.30 uur ontvangst met koffie / thee
- 20.00 uur aanvang voordracht van Elly de Waard
- rondgang door het museum waarbij ook de andere tentoonstellingen kunnen worden bekeken (gids aanwezig) Pieter Bijwaard zal aanwezig zijn bij de expositie Bergen | Geestgrond
- tot 22.00 uur nagenieten met een glas en een hapje

Voor deze avond hoeft u zich niet van te voren aan te melden. U bent van harte welkom.

Tentoonstellingen programma 2009-2010

(behoudens wijzigingen)

12 april t/m 12 juli 2009

Het mooiste leeft in doodsgevaar, Chr. J. van Geel

12 april t/m 12 juli 2009

Bergen | Geestgrond

10 mei t/m 28 oktober 2009

Links II, samenwerking met KCB

16 juli 2009 t/m 17 januari 2010

Polderlandschappen. Valt samen met een tentoonstelling in Het Sterkenhuis over hetzelfde onderwerp

11 augustus 2009 t/m 17 januari 2010

Kunstenaars op vakantie

Wandeling en fotowedstrijd

Op 8 mei bent u van 11.00 tot 14.00 uur welkom voor een wandeling met fotowedstrijd in het duingebied rond Huize Glory, kosten € 10,- inclusief lunch. Voor programma en opgeven zie los bijgevoegd formulier in deze nieuwsbrief

Bestuur Stichting Vrienden
van museum Kranenburgh

Jaap Schoen

voorzitter

072 - 581 57 80

schoen3@xs4all.nl

Wil de Vries-Vorenkamp

secretaris

072 - 589 51 24

die.vries@kpnplanet.nl

Frans Thomas

penningmeester

072 - 581 23 34

f.thomas@planet.nl

Hannah Bruel

lid

072 - 581 32 50

legato@quicknet.nl

Atty Heeremans

lid

072 - 515 10 48

aheeremans@hotmail.com

COLOFON

Uitgave van de Stichting

Vrienden van museum

Kranenburgh Bergen

Postbus 37

1860 AA Bergen (nh)

Hoofredactie

Sandra Jongenelen

kranenburgh@sandrajongenelen.nl

Kijk ook op:

www.sandrajongenelen.nl

Vormgeving

KenS ontwerpers, Alkmaar

Druk

Ter Burg Offset, Alkmaar

museum Kranenburgh

Hoflaan 26, 1861 CR Bergen (nh)

tel: 072 - 589 89 27

Openingstijden: di. t/m zo.

van 11.00 tot 17.00 uur

Meer informatie:

www.museumkranenburgh.nl

Agenda

1 april. Bijeenkomst over Charley Toorp met lezing, muziek en gedichten, oa door Marja Bosma, kunsthistorica en samensteller van de Charley Tooroptentoonstellingen in Boijmans en Kranenburgh

4 en 5 april. Museumweekeinde met extra activiteiten. Voor kinderen van 5 tot en met 7 jaar: in het filmhuisje een puzzel maken en schilderen op paneeltjes. Voor kinderen van 8 tot en met 12 jaar: grabbelen naar 5 verleidelijke opdrachten. Alle kinderactiviteiten vinden onder begeleiding plaats van 13.00 tot 17.00 uur. Entree € 2,50 per kind

4 april. Avond voor volwassenen met Spaanse dansfilm en Spaanse hapjes. 20.00 uur. Entree € 10,-

5 april. 12.00 uur. Gratis museumrondleiding

5 april. Mini-Matthäus met zangeres Maria Delver e.a.

14 april. Preview vrienden (zie informatie elders in deze nieuwsbrief)

22 april. Lezing door Léon Hanssen, cultuurhistoricus aan de Universiteit van Tilburg over dichter en beeldend kunstenaar Chr. J. van Geel

3 mei. Nadjazzda Jazz en wereldmuziek met Nadja Filtzer (vocaliste), Rick Piepers (piano) en Michaël Stratz (contrabas)

6 mei. Bergen | Geestgrond. Joost Zwagerman leest voor en ontvangt Jaap Boots, Maarten van Roozendaal en Pieter Boskma

8 mei. Fotowandeling voor vrienden en belangstellenden. Zie elders

20 mei. Lezing door Elly de Waard over de poëzie van Chr. J. van Geel

3 juni. Bergen | Geestgrond, Jaap Boots ontvangt Dirk van Weelden, Guus Jansen en Poet Stunt. Met muziek oa van Guus Janssen en Marc Winder

7 juni. Le Carnaval des animaux (Camille Saint-Saëns) met Janneke Koetsier (piano & voordracht) en Evert Jan Wever (contrabas)

17 juni. Lezing door cultuurhistorica Renske van Dillen, biografie van Chr. J. van Geel, over zijn beeldend kunstenaarschap

1 juli. Bergen | Geestgrond. Met oa Adriaan van Dis, Neeltje Maria Min, Thé Lau en saxofoon en piano van het duo Erik van der Weiden-Walter Lampe

Aanvang lezingen: 20.00 uur. Kosten: € 15,-. Aanvang concerten: 11.00 uur. Kosten € 10,- (incl. museumentree en verrassing). Incl. rondleiding, museumentree en verrassing: € 17,50. Voor vrienden is de toegang tot het museum gratis. Dat geldt ook voor de preview. Voor andere lezingen en concerten betalen vrienden de normale toegangsprijzen. Kijk voor meer informatie op www.museumkranenburgh.nl